

YARGITAY

10. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2015/17837
Karar No.	2017/6492
Tarihi:	09.10.2017

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SGK. /25,26

- **MALULİYET SİGORTASINDAN YARALANMAK İÇİN GEREKLİ KOŞULLAR**
- **MALULİYETİN TESPİTİNDE MALULİYET TESPİT YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİNE GÖRE İŞLEM YAPILMASININ GEREKMEŞİ**

ÖZETİ Kanun'un 26'ncı maddesinde ise;
"Sigortalıya malûllük aylığı bağlanabilmesi için sigortalının;
a)25 inci maddeye göre malûl sayılması,
b)En az on yıldan beri sigortalı bulunup, toplam olarak 1800 gün veya başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malûl olan sigortalılar için ise sigortalılık süresi aranmaksızın 1800 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması,
c)Malûliyeti nedeniyle sigortalı olarak çalıştığı işten ayrıldıktan veya işyerini kapattıktan veya devrettikten sonra Kurumdan yazılı istekte bulunması, halinde malûllük aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanların kendi sigortalılığı nedeniyle genel sağlık sigortası primi dâhil, prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması zorunludur." hükmü getirilerek, "malullük aylığı" bağlanma şartları düzenlenmiştir. Diğer taraftan da 5510 sayılı Yasanın 25'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "....Ancak, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten

nce sigortalının çalışma gücünün % 60'ını veya vazifesini yapamayacak derecede meslekte kazanma gücünü kaybettiği önceden veya sonradan tespit edilirse, sigortalı bu hastalık veya özrü sebebiyle malûllük aylığından yararlanamaz." Hükmü ile aylık bağlama engeli öngörülmüştür. Maluliyet aylığı bağlanabilmesi için ilk defa sigortalı olarak çalıştığı tarihten önce malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık ve arızasının bulunmaması gerekir. Sigortalılık ncesi malûl sayılmasını gerektirmeyecek düzeyde hasta veya sakat iken bu hastalık veya sakatlığı ilerlemiş ve sigortalılık sonrası malûl sayılmayı gerektirecek dereceye ulaşmış ise sigortalıya malliyet aylığı bağlanabilecektir.

Kurumca 01.10.2008 tarihinde 5510 sayılı Kanunun maluliyet sigortası ile ilgili hükümlerinin de yürürlüğe girmesiyle birlikte 11.10.2008 tarihli alışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği kabul edilmiş iken, Malliyet Tespiti İşlemleri Yönetmenliği 28727 sayılı ve 03.08.2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak 01.09.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5510 sayılı maddesinde malûl sayılmayı gerektirecek hastalık veya arızanın bulunup bulunmadığının tespitinde izlenecek yol açıklanmıştır.

Buna göre, Mahkemece yapılacak iş;2013 tarihli Yönetmelik hükümleri de irdelenmek suretiyle davacının maluliyet oranı hususunda rapor aldırılmalı, varılacak sonuca göre karar verilmelidir.

Dava, maluliyet oranının tespiti ve maluliyet aylığı bağlanması gerektiğinin tespiti ile ödenmeyen aylıkların tahsili istemine ilişkindir.

Mahkemece, ilamında yazılı gerekçelerle davanın reddine, karar verilmiştir.

Hükmün, davacı avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi ... tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Davanın yasal dayanağı 5510 sayılı Yasa'nın 25. ve 26. maddesidir. Anılan madde; 4/a ve 4/b'li sigortalılar için "...çalışma gücünün veya iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az %60'ını kaybettiği..." Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbi belgelerin incelenmesi sonucu Kurumun Sağlık Kurulunca tespit edilenlerin malul sayılacağı belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un 26'ncı maddesinde ise; "Sigortalıya malûllük aylığı bağlanabilmesi için sigortalının;

a)25 inci maddeye göre malûl sayılması,

b)En az on yıldan beri sigortalı bulunup, toplam olarak 1800 gün veya başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malûl olan sigortalılar için ise sigortalılık süresi aranmaksızın 1800 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması,

c)Malûliyeti nedeniyle sigortalı olarak çalıştığı işten ayrıldıktan veya işyerini kapattıktan veya devrettikten sonra Kurumdan yazılı istekte bulunması, halinde malûllük aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanların kendi sigortalılığı nedeniyle genel sağlık sigortası primi dâhil, prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması zorunludur." hükmü getirilerek, "malullük aylığı" bağlanma şartları düzenlenmiştir.

Diğer taraftan da 5510 sayılı Yasanın 25'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "...Ancak, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce sigortalının çalışma gücünün % 60'ını veya vazifesini yapamayacak derecede meslekte kazanma gücünü kaybettiği önceden veya sonradan tespit edilirse, sigortalı bu hastalık veya özrü sebebiyle malûllük aylığından yararlanamaz." Hükmü ile aylık bağlama engeli öngörülmüştür.

Maluliyet aylığı bağlanabilmesi için ilk defa sigortalı olarak çalıştığı tarihten önce malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık ve arızasının bulunmaması gerekir. Sigortalılık öncesi malûl sayılmasını gerektirmeyecek düzeyde hasta veya sakat iken bu hastalık veya sakatlığı ilerlemiş ve sigortalılık sonrası malûl sayılmayı gerektirecek dereceye ulaşmış ise sigortalıya malûliyet aylığı bağlanabilecektir.

Eldeki davada da, 18.01.2012 tarihli davacının çalışma gücünün en az %60 ını kaybetmemiş olduğundan malûl sayılmayacağına dair kararı üzerine eldeki davanın açıldığı, Mahkemece alınan 23.01.2014 tarihli raporda davacının iş göremezlik oranının % 68 olduğunun bildirildiği, itiraz üzerine alınan 26.11.2014 tarihli raporu ile davacının beden çalışma gücünün en az %60 ını kaybetmemiş olduğundan malûl sayılmayacağının belirtildiği, iki rapor arasındaki çelişkinin giderilmesi için alınan 03.04.2015 tarihli raporunda mütalaalarının aynı yönde olup, aralarında çelişki bulunmadığından Genel Kurul gündemine alınmasını gerektirecek özellikler taşımadığından iadesine karar verdiği, Mahkemece 11.2014 tarihli raporu doğrultusunda davanın reddine karar verildiği; raporunda 11.10.2008 tarihli Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği'nin irdelendiği ve fakat 28727 sayılı ve 03.08.2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak 01.09.2013 tarihinde yürürlüğe giren Malûliyet Tespiti İşlemleri Yönetmeliği'nin irdelenmediği görülmekle verilen kararın eksik inceleme ve yanılığılı değerlendirmeye dayalı olduğu anlaşılmaktadır.

Maluliyet tahsisi taleplerine ilişkin olmak üzere, aylık bağlanması için Kurumca yapılacak işlemler ve gerekli prosedürün belirlenmesi hususunda davalı Kurumca 01.10.2008 tarihinde 5510 sayılı Kanunun maluliyet sigortası ile ilgili hükümlerinin de yürürlüğe girmesiyle birlikte 11.10.2008 tarihli Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği kabul edilmiş iken, Malûliyet Tespiti İşlemleri Yönetmenliği 28727 sayılı ve 03.08.2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak 01.09.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5510 sayılı maddesinde malûl sayılmayı gerektirecek hastalık veya arızanın bulunup bulunmadığının tespitinde izlenecek yol açıklanmıştır.

Buna göre, Mahkemece yapılacak iş;2013 tarihli Yönetmelik hükümleri de irdelenmek suretiyle davacının maluliyet oranı hususunda rapor aldırılmalı, varılacak sonuca göre

karar verilmelidir.

Mahkemece, açıklanan maddi ve hukuki ilkeler gözetilmeksizin, yanılılı değerdendirme ve eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurulması, usûl ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davacı avukatının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 09.10.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.